

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hviſs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LVIII. An vera fides poſſit re ipſa ab Dilectione ſeparari, vt Sola juſtificet?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

nusque indigeat refutationis nostræ. Nam si quæras: Quis sit propriè Actus fidei, qui iustificat?

CALVINVS. I. ait Inst. 3. c. 11. §. 2. Qui Christi iustitiam per fidem APPREHENDIT. Sic & cap. 16. §. 1.

2. Actus, Inst. 3. c. 2. §. 2. Ex eo salutem consequimur, quâdo Deum Agnoscimus nobis esse propitiû Patrem. Et §. 16. Verè fidelis non est, nisi qui solida persuasionè, Deum sibi propitiû Patrem esse persuasus, de eius benignitate omnia sibi pollicetur.

3. Actus, Inst. 3. c. 2. §. 11. Peccatorum remissionem Sp. Sanctus propriè in solû Electis obsignat; ut eam Speciali fide APPLICENT.

4. Actus ibid. §. 16. Verè fidelis non est, nisi qui confidenter se regni cælestis heredem gloriatur.

Ecce Actus quaternos; Apprehendere iustitiam Palsi: Credere promissionem propitiij sibi Dei: Applicare sibi eandem: & Credere se excidere accepta iustitia non posse.

AVTOR. Tanta in varietate quo modo quis saluabitur? Vno contenti, iustificari nequibunt: Quia Calvinus ex æquo requirit singulos. Sin' omnes necessarii: certè ex Scriptura doceri nequit. Nam dictum Magdalenz, Luc. 7. fides tuate saluam fecit. Hæmorrhoiis, Luc. 8. Filia, fides tua saluam te fecit. Apostoli, haud dubiè iustificati, non credebant passurum Iesum, Luc. 18. v. 31. Mat. 16. v. 21. At ostendantur actus dicti in eis: nam duæ illæ nihil dum sciebant de passione Domini: hi non eam credebant, & ex fide accepta exciderunt. Quo igitur Modo iustificati sunt?

QVÆSTIO LIX.

An vera fides possit reipsa ab Dilectione separari; ut SOLA iustificet?

LYTHERANI Rigidi affirmant rectè, sed malè

ceterarum virtutum præsentiam merent; excludunt, quòd SOLAM fidem pernicacius propugnent. Vide supra quæst. 17.

CALVINISTAE verò pernegant, cum Melanch. apud Scharpium in *Curso Theol.* sect. 22. q. 6. Veram fidem iustificantem, aiunt, nunquam sine Dilectione esse posse magis, quam ignis sine calore, aut sol sine lumine.

SVADENT istis. 1. Quia Iac. 2. fides sine caritatis operibus est, ficta & mortua.

2. Quia nemo nouit Deum in Christo, id est, credit, nisi qui mandata eius seruat, 1. Ioan. 2. id est, diligit.

3. Nemo in luce est & manet, id est, credit, nisi qui diligit. 1. Ioan. 2.

4. Omnis qui credit, est filius Dei, id est, Deum amat, 1. Ioan. 5.

5. Dilectio est forma fidei, ut volunt Protestantij: at forma dat esse rei: ergo ab elle nequit.

6. Deus in Christo iudicabit de fide & dilectione, Mat. 25. Luc. 7. Ergo, Nam ponit, 1. Ioan. 13. v. 35. dilectionem infallibile signum fidei.

7. Fides semper est efficax & operatur per dilectionem: Gal. 5. Ergo separari nequeant.

8. Fides datur electis ut eis proficit: at fides sine caritate nil prodest, 1. Cor. 13.

AVTOR. Fides per se, sed informata, potest à dilectione, cæterisque virtutibus separata esse. 1. Ioan. 12. Multi ex Principibus Crediderunt in eum; sed non Confitebantur. Dilexerunt enim magis gloriam hominum, quam Dei, quod est non diligere Deum.

INSTANT: Habuerunt solùm notitiã Christi imperfectam; non fidem veram.

AT crediderunt ait absolutè; sicut ibidem ait & de alijs, Credebant; item Non credebant. Consentit S. Aug.

H. 1. Cor. 13. Si habuero omnem fidem &c. Caritatem autem non habueri nihil sum.

INSTANT. I. Ex suppositione loquitur, què nil affirmat, nec ponit in re: docetq; ex conditione

ditione impossibili necessitatem dilectionis.

2. Loquitur de fide miraculorum, non de iustificante.

At, 1. Iustificantem fidem à fide miraculorum in multis separatam esse dicit, Mat. 7. *Multi dicunt: Nonne in nomine tuo prophetamimus, dæm. eiecimus?* &c. ergo argumentum est à possibili, fieri solito.

2. De in euidenter docet conditionatè; Si fides sine caritate esset, nil prodesset: Ergo sola fides nil prodest. Esse autem sola potest, & vera, at non viva.

3. Demum fides miraculorum est verè iustificans fides; patet *suprà quest. 52. & 56.*

III. Iac. 2. *Quid prodest, si fidem quis dicat se habere; opera autem non habeat? Nunquid poterit fides saluare illum?*

INSTANT. Calvinus Inst. 3. c. 2. §. 17. loquitur de fide historica inani:

1. De dicentibus se habere fidem; at verè desitunt.

2. De fide Essentiæ Dei, non Benevolentia.

3. Fidem sine operibus comparari cum fide dæmonum.

4. Fidemque eam dici mortuam; quod autem mortuum est, non est.

At 1. Eam absolute *Fidem* appellat; qualè Iac. 2. dicit fuisse Abrahami operosam; & concludit: *Videtur quod ex operibus iustificatur homo; & Non ex fide TANTVM?*

2. Non negat, sed affirmat tales iactatores fidei fidem habere; sed non saluantem.

3. Fides benevolentia est uniuersè etiam Essentiæ: quia Bonitas Dei Deus est.

4. Fides improborum, & dæmo-

num eadem est ex parte obiecti, & vera: differt tamen vtraque quòd hominum sit libera; dæmonum coactè extorta: vnde *contremiscunt.*

3. Fides dicitur mortua, vt corpus: non vt homo: post mortem enim illud est, hic non est. Nec vita est de essentia fidei; sed accidens.

IV. In Ecclesia sunt boni & mali; teste area, Mat. 13. Veste nuptiali, Mat. 25. Reti, Mat. 22. Et tamen omnes in ea sunt fideles; sed non omnes charitate præditi.

INSTANT. Malos habere fidem historica, non benevolentia.

At id in questione est. De in arguuntur, non de amissione fidei, sed de omissione operum, vt ille carens veste; carentes oleo; hirci à sinistris damnantur ob operum nuditatem.

V. Fides & caritas disiungi inuicem possunt; *Tum quia* neutra est de ratione alterius, vt esse debeant vna virtus 1. Cor. 13. *Mant tria hæc, fides, spes, caritas:* itaq; duæ sunt virtutes, habentq; duo subiecta, obiecta, & actus. *Tum quia* vna non necessariò nascitur ab altera: licet fides dicatur gignere caritatem: Sed quòd disponat ad eam liberè, vt credens diligat Deum, si velit.

INSTANT. Caritas ex fide necessariò consequitur, vt fidei propria passio. Hoc declarat

1. LUTHERVS: Vt ignis non est, si non luceat & ardeat:

2. BUCERVS l. Concordia: Vt æger ex improviso visum medicum non potest non amare.

3. Calvinus, Inst. 3. c. 2. §. 9. Vt Christus à Sp. Sancto nequit separari: Ita fides & caritas.

At 1. Ignis in Scriptura comparatur caritati, non fidei; Cant. 8. Rom. 13. Aug. in Pl. 31. *Quod credit, fidei est; quod*

operatur, caritatis est. 2. Æger inclinatur, non necessitatur ad amandum medicum sui causa magis, quam medici. 3. Nil concludit dissimillimū: nā Dei filius & Spiritus Sanctus sunt vnus Deus.

VI. Fidem & opera caritatis volunt esse coniuncta: ergo iustificatio pendet à fide & caritate: sicque nemo certus esse salutis potest, qua in certitudine iustificationem ponunt; foret etiam impossibilis iustificatio.

DICO AD I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. Rectè singula concludunt de fide viua, seu formata per caritatem: at malè de fide per se, seu informi. Nam illa nequit esse absq; caritate; hæc est virtus vna certa per se, specie ab aliis distincta.

QVÆSTIO LIX.

An fides esse possit sola: Sicque iustificare Sola?

ILVTHERO-CALVINISTÆ negant posse.

LVTHERVS ad Gen. 15. Scio has virtutes esse insignia Dei dona: Scio fidem sine his Donis non existere. Sed quæstio est, quid cuiusque proprium est. Cæc. Quid facit sola fides? Apprehendit remissionem, credit promittenti Deo, Deo porrigenti aliquid ad mouet manum, accipit: hoc proprium solius fidei est. Sic & Brentius, Kemnit &c.

CALVINVS in Antid. less. 6. Can. 11. Sola fides est, qua iustificat: Fides tamen qua iustificat, non est sola. Sicut calor solus solus est, qui terram calefacit; non tamen calor solus est, sed cum splendore. Sic & Melanch. in Locis, & in Apolog. Confes.

AUTOR. Fides esse sola potest.

1. Quia sic Lutherus in Gal. 2. Fides sine, & ante caritatem iustificat. Et in disput. An opera faciant ad iustif. ait, Fides: nisi si sine vllis etiam minimis operibus, non iustificat. Vbi, quam hæc malè

hærent prædictis ab ipso? CALVINVS in Antid. less. 6. can. 28. Faretur, inter grauissimos lapsus manere semen ali- quod fidei viua. At peccata pugnant è diametro cum caritate; ecqui ergo inter eos cum hac fides esse potest? Ergo non potest non esse sola.

2. Quia Sectarius fides potest iustificare sola; ideo & esse sola dici debet iisdem: nam ex essentia rei sua cuiusque manat proprietates que fidei est iustificare, vt volunt.

3. Si fides ideo esse sola non possit, vt volūt Sectarij, quia necessario profert fructus bonos dilectionis & virtutū; ergo fides esse, diciq; esse debet prior dilectione; vt causa suo effectu: idque prior tempore & natura: ac proinde sola. Si prior est, ergo & iustificatio id est, cum iustitia est coniuncta prius, quam cum dilectione: Sicque homo erit iustificatus, & sceleratus; viuens & mortuus: Quia iustus ex fide viu- uit: Et tamen qui non diligit, manet in morte: 1. Ioan. 2. Quod absurdum. Si verò fides nec naturā prior vel esse, vel intelligi potest sua iustificatione cum, (vt ipsi volunt) sint relatiua, (que se mutuo ponunt & tollunt,) Deus iustificans, & fides iustificationem accipiens. Quare fides, vt sola iustificare fingitur absurde; sic & non esse posse sola fingitur absurde.

Hactenus de *Esse posse solam*: Porro de *Non iustificare solam*.

II. LVTHERANI & CALVINIANI contendunt, Fidem iustificare solam; et si esse non possit sola.

SVADENT istis præcipuè. 1. Quia Scriptura docet, iustificare solam; ergo credendum, licet nulla causa detur alia.

2. Quia sic placuit iustificatori Dei iustifica-